

Copyright©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan ve yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN
978-625-94683-8-9

TR 060680-B1

YAYIN
KOORDİNATÖRLERİ

ALİ ÖZCAN
VEYSEL GÜL

İLETİŞİM

DİZGİ

Av Yayınları Dizgi Birimi

GRAFİK TASARIM

AYŞEGÜL ÇAYCAN

ÖN SÖZ

Ortaokul dönemi ve LGS hazırlık süreci; uzun, yorucu ve sabır isteyen bir yolculuktur. AV YAYINLARI olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı kendimize görev biliriz. Bu anlayışla hazırladığımız soru bankalarımızla ortaokula ve LGS'ye hazırlık aşamasında başarınızı daha yukarılara taşımak ve hedeflerinize ulaşmanızı sağlamak temel amacımızdır.

Kitabımızdaki **Mavi** renkli bölümler, temel seviye sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümleri çözerek ilgili konunun temel becerilerini edinmiş olacaksınız. **Mavi** bölümde yapamadığınız soru olduğu takdirde **yeşil** bölüme lütfen geçmeyiniz. Önce eksik konularınızı gideriniz.

Kitabımızdaki **yeşil** renkli bölümler, orta seviye sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümleri çözdükten sonra ilgili konuya ait birçok soruyu çözebilir duruma gelmiş olacaksınız. **Yeşil** bölümler aslında **mavi** ile **turuncu** bölümler arasında bir köprü görevi niteliğinde oluşturulmuş bölümlerdir.

Kitabımızdaki **turuncu** renkli bölümler, orta ve üzeri seviye sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümleri de başarıyla bitirdiğinizde ilgili konuya tüm hatlarıyla hakim olacaksınız.

Bölüm sonlarındaki **pembe** renkteki ADS (Akıllı Değerlendirme Sınavları), MEB soruları düzeyinde ve sonlarındaki optikleri kodladığınız takdirde bu kitabı alanlar arasındaki sıralamanızı gösteren size rehber olacak testlerdir. Özgün ve yeni nesil sorulardan oluşan bu testler ile sınav sorularını daha kolay analiz edebilecek ve sınavlara gerçek anlamda hazır olacaksınız.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen deneyimli yazarlarımıza ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Kitabımızın sizleri hedeflerinize taşıması dileğiyle...

AV OLMADAN SINAV OLMAZ!

ALİ ÖZCAN - VEYSEL GÜL
AV YAYINLARI YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

BASKI VE CİLT :

AV AKILLI VERSİYON YAYINLARI

Ostim, 1207 Sk ostim No:3 c-d, 06374 Ostim Osb/Yenimahalle/Ankara

İletişim : 0 (850) 302 20 90 - 0 (549) 814 44 13

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastiğın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

MEHMET ÂKİF ERSOY

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakrüzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

AV YAYINLARI

1. BÖLÜM: SÖZCÜKTE ANLAM	5
Çok Anlamlılık	6
Sözcüklerde Anlam Özellikleri	10
Sözcükler Arası Anlam İlişkileri	14
Söz Öbekleri	18
Deyimler – Atasözleri	22
Akıllı Değerlendirme Sınavı	26
2. BÖLÜM: CÜMLEDE ANLAM	33
Cümle Oluşturma ve Birleştirme	34
Anlatımına Göre Cümleler	38
Cümlede Anlam İlişkileri	42
Anlamına Göre Cümleler ve Cümlede Duygu	46
Cümle Yorumlama	50
Akıllı Değerlendirme Sınavı	54
3. BÖLÜM: PARAGRAF	59
Anahtar Sözcük ve Başlık	60
Metnin Konusu	64
Ana Düşünce	68
Yardımcı Düşünce	72
Paragrafta Yapı	76
Hikâye Unsurları	80
Dil ve Anlatım – Metin Karşılaştırma	84
Akıllı Değerlendirme Sınavı	88
4. BÖLÜM: GÖRSEL OKUMA VE SÖZEL YETENEK	93
Görsel Okuma	94
Grafik ve Tablo Yorumlama	106
Sözel Mantık	114
Akıllı Değerlendirme Sınavı	120

5. BÖLÜM: SÖZCÜKTE YAPI	129
Kök ve Kök Çeşitleri	130
Ek ve Ek Çeşitleri	134
Yapılarına Göre Sözcükler	138
Akıllı Değerlendirme Sınavı	150
6. BÖLÜM: SÖZCÜK TÜRLERİ	151
İsimler	152
Zamirler	156
Sıfatlar	160
Tamlamalar	164
Edat – Bağlaç – Ünlem	172
Akıllı Değerlendirme Sınavı	176
7. BÖLÜM: YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ	181
Yazım Kuralları	182
Noktalama İşaretleri	190
Akıllı Değerlendirme Sınavı	198
8. BÖLÜM: METİN TÜRLERİ VE SÖZ SANATLARI	205
Metin Türleri	206
Söz Sanatları	210
Akıllı Değerlendirme Sınavı	214
CEVAP ANAHTARI	221

1. BÖLÜM

SÖZCÜKTE ANLAM

Çok Anlamlılık

Sözcüklerde Anlam Özellikleri

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri

Söz Öbekleri

Deyimler ve Atasözleri

Akıllı Değerlendirme Sınavı

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “sahte” sözcüğü “yapmacık” anlamında kullanılmıştır?

- A) Piyasaya sürülmeye çalışılan sahte paralar polis tarafından ele geçirildi.
- B) Sahte takılar ile düğüne gitmek bana çok mantıklı gelmiyor.
- C) Sahte bir şefkat gösterisi ile etrafındakileri etkilemeye çalışıyordu.
- D) Müzedeki bazı eserler sahtesi ile değiştirilmeye çalışıldığı belirlendi.

2. I. Evin kapısını açtığımızda bizi karşılayan ağır bir koku fark ettik.
II. İçimden geçen onca ağır sözü bir kenara bırakıp elimi uzattım.
III. Etraftakilerin duyamayacağı ağır bir sesle kulağıma bir şeyler söyledi.
IV. Tarihin en ağır sorumluluklarından birini üstlendiğimi hissediyordum.

Aşağıdakilerden hangisi “ağır” sözcüğünün numaralanmış cümlelerdeki anlamlarından biri değildir?

- A) Dokunaklı, kırıncı, insanın gücüne giden
- B) Yoğun
- C) Zor, çetin
- D) Tartıda çok çeken; kilolu

3. “Yatmak” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir özellik kazanmak için bir şeyin içerisinde beklemek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Arızalanan araç bir süredir garajda yatıyor.
- B) Salatalıklar bir süredir sirkeli suda yatıyor.
- C) Bu mezarlıkta önemli devlet adamları ve âlimler yatıyor.
- D) Başkalarını aşağılayıcı davranışların kökeninde aşağılık kompleksi yatıyor.

4. Bakkaldan aldığı peynir ve zeytini gazete kâğıdına sarıp koltuğunun altına sıkıştırmıştı.

“Sarmak” sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Arkadaşına aldığı saati renkli bir kâğıda sarıp kurdele ile bağladı.
- B) Son zamanlarda takım arkadaşlarımla hepsi bana sarmaya başladı.
- C) Nezaketsizlik ve kaba konuşmalar toplumun neredeyse her kesimini sarmış durumda.
- D) Gün ışıyınca Osmanlı askerinin kaleyi sardığını gördüler.

5. I. Karşımdaki rafta onlarca çeşit tamir aleti duruyordu.
II. Güneşe karşı gözlerini kapatarak oturmuş ruhunu dinlendiriyordu.
III. İyiliğe karşı iyilik her kişinin her kişinin yapabileceği bir davranıştır.
IV. Dosta düşmana karşı her zaman güçlü görünmek lazım.

“Karşı” sözcüğü numaralanmış cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6. I. Bir inanca, bir anlayışa, bir duruma veya ege-men bir güce uygun davranışta bulunmak; riayet etmek

- II. Zevke, anlayışa uygun düşmek
- III. Ölçüleri birbirini tutmak

“Uymak” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biri ile kullanılmamıştır?

- A) Olaylara yaklaşımınız beklentilerimize uyuyor.
- B) Yeni aldığı elbise üzerine tam uymuştu.
- C) Zamanın şartlarına uymaya çalışıyor.
- D) Pantolonu ile kemerinin rengi birbirine uydu.

Çok Anlamlılık

7. I. Bu sene tarladan çıkan buğday yaza kadar bize yeter.
II. Senin insanlara tepeden bakan tavrın artık yeter!
III. Kendi ayakları üzerinde duran, kendine yeten bir adamdı.
IV. Depodan çıkardığımız ayakkabılar dükkânın ihtiyaçlarına birkaç ay yeter.

“Yetmek” sözcüğü, numaralanmış cümlelerin hangisinde aynı anlama gelecek şekilde kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yorum” sözcüğü, “bir müzik parçasını veya bir tiyatro oyununu kendine özgü bir duyarlık ve teknikle çalma, söyleme veya oynama” anlamında kullanılmıştır?

- A) Bu makale hakkında ne düşündüğünüzü öğrenmek istiyorum, lütfen yorumlarınızı paylaşın.
B) Öğretmenimiz, karmaşık matematik problemlerini basit bir dille yorumladı.
C) Piyanist, Beethoven’in bestesini kendi tarzıyla yorumladı.
D) Gazeteci, son siyasi gelişmeleri tarafsız bir şekilde yorumladı.

9. Doğru olanı yapmak için risk almak; hata yapmamak için risk almaktan daha etik, daha değerli ve daha önemlidir. Yeni ve farklı şeyler yaparken bunu sağlam gerekçelere dayandırmak gerekir.

Bu metindeki altı çizili sözcük aşağıdaki anlamlardan hangisi ile ilgili kullanılmıştır?

- A) Bozulmadan, değişmeden uzun süre varlığını koruyabilen
B) Belgeye dayanan, doğru, doğruluğuna güvenilen
C) Sakatlık veya hastalığı bulunmayan, sağlıklı
D) Zarar görmemiş, bozulmamış

10. Yeni iş teklifini kabul etmeden önce tüm seçenekleri dikkatlice tartmak istiyorum.

“Tartmak” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki anlamı ile kullanılmıştır?

- A) Karar vermeden önce önerilen stratejinin potansiyel etkilerini iyice tartmak lazım.
B) Ağır taşları kaldırmadan önce hangisinin daha hafif olduğunu tartmak için elime aldım.
C) Marketten aldığım sebzeleri kasada tartmak zorundayım.
D) Güreş ya da boks gibi sporlarda sporcuların hangi kategoride mücadele edeceğini belirlemek için sporcuları tartmak gerekir.

11. “Geçmek” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir şeyin sona ermesi veya bitmesi” anlamında kullanılmıştır?

- A) Bugünkü derste yeni bir konuya geçecektik.
B) İki gündür beni perişan eden diş ağrım bugün nihayet geçti.
C) İnsan kendine bir hedef belirlediğinde günler su gibi akıp geçiyor.
D) Bitirme sınavlarını geçmek için haftalardır çalışıyor.

12. I. Olgunlaşan elmalar bir ağacın dibine düşüyor. (Yer çekimin etkisi ile boşlukta yukarıdan aşağıya inmek)
II. Terliklerle koşan çocuk dengesini kaybedip yüzükoyun yere düştü. (Yere devrilmek, yere serilmek; boylamak)
III. Servi ağaçlarının gölgesi çimenlerin üzerine düşüyordu. (Vurmak, değmek, rastlamak)
IV. Bize düşen, her türlü zorluğa rağmen başarılı olabilmek için mücadele etmektir. (Ödevi veya yetkisi içinde bulunmak)

Numaralanmış cümlelerin hangisinde “düşmek” sözcüğü, yay ayaç içinde verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

1. Bir sözcüğün cümle içinde farklı anlamlara gelecek şekilde kullanılmasına “sözcükte çok anlamlılık” denir.

Örnek: “Kullanmak” sözcüğü, “Aldığı bir ayakkabıyı yırtılincaya kadar kullanırdı.” cümlesinde “bir şeyden belli bir amaçla yararlanmak” anlamında; “Sattığı arsanın parasını çok idareli kullanıyordu.” cümlesinde ise “harcamak, sarf etmek” anlamında kullanılmıştır.

Bu açıklamaya göre “yıkamak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde,

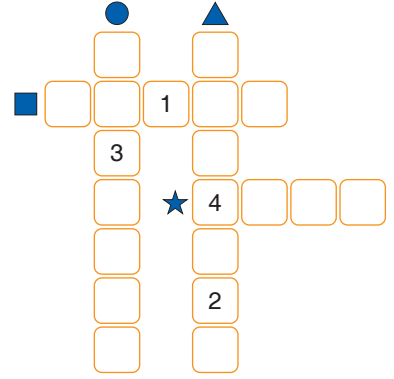
- I. Sel suları önüne gelen ne varsa yıktı, her yeri harap etti.
- II. Fötr şapkasını sol gözünü kapatacak şekilde yana yıkmıştı.
- III. Yaptığı bu hareketle ailecek hepimizi yıktı.

numaralı cümlelerdeki anlamlarından herhangi biri ile kullanılmamıştır?

- A) Tır şoförü uzun ve yorucu bir yolculuğun ardından evin eşyalarını deponun önüne yıktı.
- B) Eski binayı yıkmak için sabah erken saatlerde iş makineleri geldi ve titiz bir çalışma başladı.
- C) Taraftarlar takımının oyunu ve aldığı sonuç karşısında yıkıldı.
- D) Kaşlarını yıkıp hepimize sinirli gözlerle bakması bizi biraz korkuttu.

2.

Başarı tepesine eller cepte çıkılmaz, çiçekli yollar-
dan gidilmez. Huzur ve mutluluğun bir bedeli vardır;
o bedel de cesarettir, doğrular adına riske girebil-
mektir. Kendine inanmak ve güvenmek başarının ön
şartlarındandır. Seni güzel ve sevimli yapan şey fi-
ziksel görünümün değil, duyduğun öz güvendir. Ce-
saret tehlikeye atılmak değil, tehlike karşısında akıl
ve zekayı kullanmaktır.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları “■ ● ▲ ★” sembolleri ile verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak bulmacaya yerleştirin.

- Bir şeyin yerini tutabilen başka bir şey, denk
- Hoşa gitme özelliği olan, hoşa giden
- ▲ Güç veya tehlikeli bir işe girerken kişinin kendinde bulunduğu güven
- ★ Düşünme, anlama ve kavrama gücü

**Numaralanmış kutularda yer alan harfler numara sırasına göre dizildiğinde aşağıdaki sözcüklerden han-
gisi oluşur?**

- A) DAVA
- B) DEVA
- C) ZADE
- D) ZİLE

3. Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi, karşısında verilen anlamda kullanılmamıştır?

A)	Bir günlük mutluluk istiyorsan <u>eğlen</u> , ömür boyu mut- luluk istiyorsan insanlara yardım et.	Neşeli, hoşça vakit geçirmek
B)	Mutlu insan sıradan şeylerden <u>zevk</u> almayı başaran insandır.	Hoşa giden bir şeyin elde edilmesinin insanda uyan- dırdığı hoş duygu
C)	Yalan söylediğinde yüzü <u>kızaran</u> insanların sayısı her geçen gün azalıyor.	Bazı sebze ve meyvelerin olgunlaşmaya başlaması
D)	Akıl ve bilimin rehberliği ile sorguladığın sağlam <u>inanç</u> seni mutlu eder.	Bir düşünceye gönülden bağlı bulunma

Çok Anlamlılık

4. Aşağıda “yakalamak” sözcüğünün anlamları bazı sembollerle gösterilmiştir:

	Bir kimseyi veya bir şeyi elle tutmak		Söz, bakış veya işareti fark etmek		Birden bire etkisi altına almak		Aynı düzeye gelmek
--	---------------------------------------	--	------------------------------------	--	---------------------------------	--	--------------------

Buna göre “yakalamak” sözcüğünün,

- Adamın içten içe bizi kıskandığını hissettiren bakışlarını yakaladım.
- Dağda koyunları otlatırken karla karışık şiddetli bir yağmur bizi yakaladı.
- Ülkemiz ihracatta geçen yıla ait verileri henüz yılın ilk yarısında yakaladı.
- Kurbanlık ineğin ipini sıkıca yakaladım ve etrafımdakilerin yardıma koşmasını bekledim.

cümlelerindeki anlamlarını gösteren semboller aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I.	II.	III.	IV.
A)				
B)				
C)				
D)				

5. Dijital dünyada güvenlik, kullanıcıların kimlik bilgilerinin korunması açısından büyük önem taşır. İnternet üzerinden sağlanan imkânlar, pek çok kolaylık sunarken yanlış bilgilere karşı dikkatli olmak da gereklidir. Özellikle çevrim içi işlemlerde kişisel bilgilerinizi güvende tutmak için güvenilir platformları tercih etmeli ve kimlik doğrulama süreçlerine özen göstermelisiniz. Aksi takdirde kimlik hırsızlığı gibi ciddi sorunlarla karşılaşabilirsiniz.

Bu metinde bazı geçen sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir:

- Yararlanılan uygun şart veya durum, olanak
- Bir kurala, bir ilkeye, bir gerçeğe uymama durumu; hata
- Kişinin kim olduğunu tanıtan belge
- Korku, çekinme ve kuşku duymadan inanma ve bağlanma duygusu; emniyet

	A	B	C	Ç	D	E
I.						
II.						
III.						
IV.						

Numaralanmış açıklamaların metin içindeki karşılıklarını bulmacaya yerleştirince “Ç” sütunundaki harfler sırasıyla hangisi olur?

- A) ANNE B) ALLE C) KALE D) KİME

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tüm sözcükler gerçek anlamı olarak kullanılmıştır?

- A) Öfkesini yenmek için elinden geleni yapıyordu.
- B) Hayatımızı kolaylaştırmak üzere geliştirilen pek çok teknolojik ürüne bağlı yaşıyoruz.
- C) Televizyon izleyen kişi, her şey önüne hazır sunulduğu için yorum veya analiz yapma ihtiyacı hissetmez.
- D) Okuldan verilen lunapark biletleri geç gittiğimiz için yanmış.

2. I. Sürekli birilerinin gölgesinde yaşama ihtiyacı hissediyor.

II. Sen faydasını görmesen de diktiğin ağaç birilerine gölge olur.

III. Bahçemizin kenarına yapılan ev bitkileri gölgede bıraktı.

IV. Karanlıkta seçemediğim bir gölge yanımızdan geçti.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde “gölge” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Sanat, spor, bilim vb. alanlarda o alana özgü olarak kullanılan sözcüklere “terim anlamı sözcük” denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “köprü” sözcüğü terim anlamı olarak kullanılmıştır?

- A) “Tarihî köprünün etrafına çöp atmayınız.” uyarısı pek de dikkate alınmıyor.
- B) İnsanlar arasında duygusal köprülerin olması tahammülü daha kolaylaştırıyor.
- C) Dişlerime köprü yaptırmak için hafta sonu doktordan randevu alacağım.
- D) Köprüden geçen araçların sayısını belirlemek için kara yolları çalışma başlattı.

4. “Tartmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Atık kitapları tartarak geri dönüşüm kutusuna koyduk.
- B) Demir bilyeyi avucunda tartarak ağırlığını tahmin etmeye çalıştı.
- C) Manavdaki meyveleri tartmak için kullandığımız terazi bozuldu.
- D) Yaşadıklarını düşünerek kendini tartmaya çalışıyordu.

5. Spor gençlerin aktif olarak ilgilendiklerinde fazla enerjilerini attıkları, modern çağın getirdiği tembellikten kurtularak hareket etme imkânı buldukları bir alandır. Ancak bugün sporu, özellikle de futbolu ne yazık ki şiddeti, fanatizmi beslemek için kullanıyoruz. Bir genç olarak senin de tribünde olmaktan ziyade sahada olup spora aktif şekilde katılman kuşkusuz daha faydalıdır. Rekabet sadece merak ve yarışma duygunu tetikler. Ama aktif olarak spor yaparsan bu sana hem bedensel hem de zihinsel fayda sağlar.

Bu metindeki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) tembellik B) beslemek
C) kuşkusuz D) zihinsel

6. (I) Bilimde çığır açan ve bilim tarihine yön veren pek çok önemli keşif dâhice tasarlanmış cihazlar sayesinde yapılmıştır. (II) Medeniyet tarihinde dönüştürücü etkiler yapan bilimsel cihazlardan biri olan teleskop, kuşkusuz bu anlamda ayrı bir öneme sahip. (III) İnsanoğlu Galileo'nun gözlemleriyle başlayan 400 yılı aşkın süredir bu cihazlarla içinde bulunduğumuz evreni keşfediyor. (IV) Bu tür cihazlar geliştikçe de evren ile ilgili birçok sır çözülecektir.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde terim anlamı bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

Sözcüklerde Anlam Özellikleri

7. Gerçek anlam, bir sözcüğün aklımıza gelen ilk anlamıdır. Gerçek anlamlı kelimeler somut anlam niteliği taşır. Mecaz anlam sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamdır. Mesela “Boş bir odanın içinde ilginç düşüncelere dalmış gidiyordu.” cümlesinde “boş” sözcüğü gerçek anlamlı, “dalmak” sözcüğü ise mecaz anlamlı olarak kullanılmıştır.

Buna göre,

Yunan ordusunun Ankara'ya yaklaştığı kara günlerin birinde seçim bölgesi Bursa'nın düşman ayakları altında çiğnenip durduğunu gören ve neredeyse kurtuluştan umudunu kesen bir milletvekili, Büyük Millet Meclisinden ağlamaklı bir sesle Namık Kemal'in “Vatan Mersiyesi”nden iki dizeyi, bu ağıtın en dokunaklı satırlarını bir sözcüğünü değiştirerek, dövünürcesine tekrarlamıştı.

metninde geçen altı çizili sözcüklerden hangileri mecaz anlamlı olarak kullanılmıştır?

- A) kara – çiğnenip
B) çiğnenip – ağlamaklı
C) ağlamaklı – dokunaklı
D) kara – dokunaklı

8. “Bitmek” sözcüğünün sözlükteki anlamları şunlardır:

bitmek, -er (I)

1. **nesnesiz** ► tükenmek:
“Dün akşam param bitmişti.” - Sait Faik Abasıyanık
2. **nesnesiz** Sona ermek; tükenmek.
3. **nesnesiz, mecaz** Çok yorulmak.
4. **nesnesiz, mecaz** Gücsüz kalmak, çok zayıflamak:
“Biçare adam on günde limon sarısına dönmüş, incelmış, bitmiş.” - Etem İzzet Benice
5. **-e, argo** Çok sevmek, bayılmak, beğenmek:
“Buğulu bir sesi var. Ben böyle sese biterim.” - Haldun Taner

Buna göre,

- I. Konser geç saatlerde bitti.
II. Sergideki manzara resmine bittim.
III. Saatlerdir bu yolda yürümekten bittim artık.
IV. Öğretmenimizin verdiği ödevi bitirdik.

numaralı cümlelerin hangisinde “bitmek” sözcüğü, sözlükteki üçüncü anlamına uygun kullanılmıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

9. I. İğne yaparken aynı enjektörün birden fazla hastada kullanılmasının büyük sakıncaları vardır.
II. Ne zamandan beri bu kadar kızgın bir fikir tartışmasına girmemiştik.
III. Yol kenarına bırakılan yavru köpeği görünce yüreği üzüntü ile kabardı.
IV. Sporun insana kendini iyi hissettiren, rahatlatıcı ve mutluluk verici bir yönü de vardır.

Numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin kullanıldığı anlamlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I.	II.	III.	IV.
A)	Gerçek	Terim	Mecaz	Terim
B)	Terim	Mecaz	Gerçek	Mecaz
C)	Gerçek	Terim	Mecaz	Mecaz
D)	Terim	Mecaz	Mecaz	Gerçek

1.

Bir lokma bir hırka olmasa da olur,
İnsanoğlu ancak acılarla yoğrulur.
Dost, düşman yan yanaldı;
Trafığı zor bir çamur kavşaktayız:
Yaşamak geç, ölüm dur!

Bu dizelerdeki sözcükler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

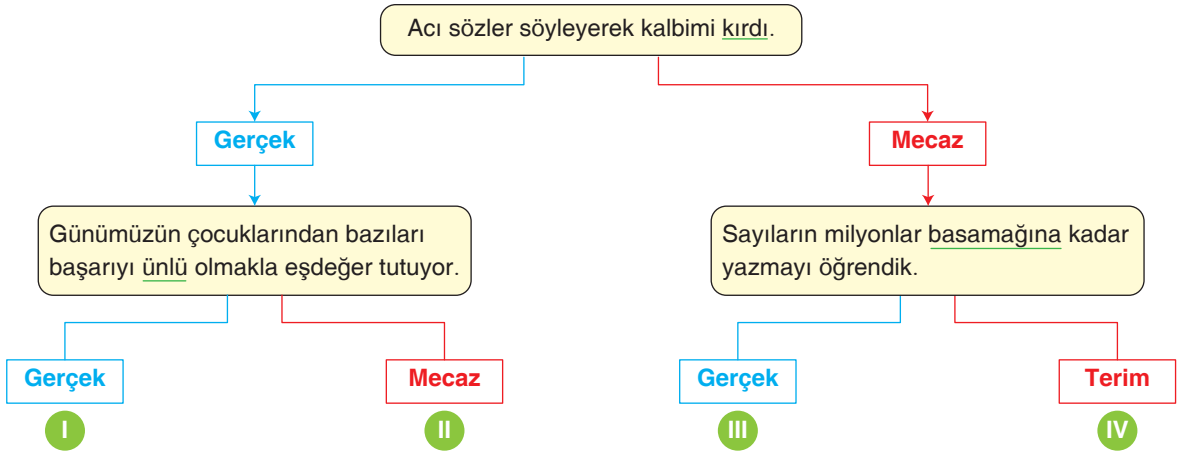
- A) Mecaz anlamda kullanılan sözcük vardır.
- B) "Acı" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
- C) "Dost" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
- D) "Ölüm" sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.

2. Mecaz anlam, bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak başka bir anlama gelecek şekilde kullanılmasıdır.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde mecaz anlamı bir sözcük yoktur?

- A) Paydos bundan böyle çılgınlıklara;
Sert konuşmağa başladı aynalar.
- B) Binip bineceğim en güzel gemi!
Aldığını geri vermez dalgalar.
- C) Ne saklıyayım gaflet ettiğimi,
Elimle batırmışım gençliğimi
- D) Senin gözlerinden öyle acı
Bir ışık geçer ki bazen...

3.

Bu şemada sözcüklerin anlam özellikleri oklarla doğru şekilde takip edildiğinde hangi numaraya ulaşılır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Sözcüklerde Anlam Özellikleri

4. Uzun zaman sonra onu aramızda görmekten büyük bir mutluluk duyuyoruz.	Birçok arkadaşım gibi ben de iyi niyetimin <u>kurbanı</u> oldum.
Zanlının <u>beraat</u> talebi hâkim tarafından reddedildi.	<u>Güneşin</u> bulutların arasından çıkması, her zamanki gibi hepimizin yüzünü güldürdü.

Bu tablodaki altı çizili sözcüklerden terim anlamı olanın bulunduğu bölüm boyanırsa tablonun yeni görüntüsü aşağıdakilerden hangisi olur?

A) <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="background-color: #e0f2f1;"></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>					B) <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td><td style="background-color: #e0f2f1;"></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>				
C) <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td style="background-color: #e0f2f1;"></td></tr></table>					D) <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td><td></td></tr><tr><td style="background-color: #e0f2f1;"></td><td></td></tr></table>				

5. Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi, karşısında verilen anlamda kullanılmamıştır?

A) Akşam karanlığı. Sulu, iri iri kar taneleri, henüz yakılmış fenerler etrafında uçuşuyor; ince, yumuşak bir alçı <u>tabakası</u> gibi damları, atların sırtlarını, omuzlarını, başlıklarını kaplıyordu.	Gerçek
B) Hafızanın zayıflaması, sınav <u>maratonuna</u> hazırlanırken karşında bir tehdit olarak durur. Oysa hafıza bir yetenekten çok, öğrenilen bir özelliktir.	Terim
C) İnsanların kendisini kullandığı konusunda artık <u>uyanmıştı</u> . Artık yeni hedefler peşinde koşmanın, hayatı dolu dolu yaşamının vakti gelmişti. Bu uyanış, onun için bir yeniden doğuştu.	Mecaz
D) Raftan bir kitabı alma, kediye süt verme, otomobile binme, ışığı kapama... Günlük hayattaki her hareketimiz aslında verdiğimiz <u>kararların</u> bir sonucudur. İnsan yaşamı boyunca sürekli olarak karar verir.	Gerçek

6. Sözcüklerden bazıları kullanıldığı cümleye göre gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak yeni bir anlam kazanır. Bu tür sözcüklere “mecaz anlamı sözcükler” denir. Mesela “İcatlar uzun denemeler sonucunda ortaya çıkmıştır.” cümlesinde “uzun” kelimesi gerçek anlamından tamamen uzaklaştığı için mecaz anlamı kullanılmıştır.

Buna göre,

- I. İki dostun arasında aşılmaz bir duvar vardı.
- II. Sürekli, bu işi yapmanın bir yolunu arıyordu.
- III. Sevdiklerini kaybetmenin ateşi yüreğini yakıyordu.
- IV. Güneyden gelen sıcak hava dalgası ülkeyi etkisi altına aldı.

numaralı cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamı değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

1. Anne-babanın seninle ilgili en çok kaygılandıkları alanlardan biri; eğitimin, geleceğindir. Senin gelecekte kendine yetmeni, iyi ve güzel şeyler yapmanı, mutlu olmanı isterler; bu yüzden kaygılanmaları, bu konuda plan yapmaları son derece olağan bir durumdur. Ancak iyi bir karaktere sahip olmanın her şeyden daha önemli olduğunu da unutmamalısın.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi bu metindeki sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

- A) endişe B) normal
C) kişilik D) üzüntü

2. Dolu yağarken su dolu bidonların kapağını açtım.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerde bulunan anlam ilişkisinin benzeri aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde vardır?

- A) İstanbul'a giden halam bir ay geçmesine rağmen hâlâ dönmedi.
B) Karanlık bir gecede yürürken karşıdan yüzüme vuran aydınlığı gördüm.
C) Gemi kaptanı kara görününce kara bayrağı direğe çekmelerini istedi.
D) Düşün olacağı zaman eş dost kim varsa davet etti.

3. Büyük umutlarla geldiğimiz bu şehirden eli boş dönmek bizi çok üzdü.

"Küçük" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki "büyük" sözcüğünün zıt anlamlısı olarak kullanılmıştır?

- A) Ne zaman küçük hesaplar yapmaktan vazgeçersen işte o zaman değer kazanırsın.
B) Küçük bir taş alarak suyun aktığı yeri kapatmaya çalıştı.
C) Yıllarca küçük bir kasabada yaşamının bazı zorluklarını hissetti.
D) Adam küçük çocuğun yanına yaklaşarak hangi okula gittiğini sordu.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?**

- A) Olur olmaz zamanlarda söylediği sözlerle herkesi şaşırttı.
B) Çok hızlı konuşmasına rağmen işlerini yavaş yapması ilginçti.
C) Güvercinlerin yuvası diğer kuşların yuvalarından uzakta duruyordu.
D) Konuşmak mı daha iyi, konuşmamak mı bir türlü karar veremedi.

5. Güneş damların üstünde görünür görünmez, demirci Hasan işe başladı. Örsü dövüyor. Örsün üstüne inen çekicin altından fışkıran kıvılcımlar karanlık demirhaneyi aydınlık hâle getiriyor. Demirci Hasan çok uzun boyludur. Elleri nasırlıdır. Boynu kalındır. Önünde meşin bir önlük vardır. Demirci Hasan çalışıyor. Demirci Hasan çalışarak şarkı söylüyor. Öyle yürekte neşeli şarkı söylüyor ki bütün köy halkı onun şarkılarını dinliyor.

Bu metindeki sözcükler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır.
B) "Keyifli" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
C) "Görünür" ve "görünmez" sözcükleri arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
D) "Kısa" sözcüğünün zıddı kullanılmıştır.

6. Ailede iletişimin, paylaşımın yeterli olup olmadığının göstergelerinden birisi bireylerin aile ortamında kendilerini ne kadar değerli hissettikleridir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki altı çizili sözcüklerden birinin eş anlamlısı kullanılmıştır?

- A) Yaşamın ilk yıllarında beynine çekirdek olarak yazılan bilgiler ileriki yıllarda ağaca dönüşecek.
B) Bazı ailelerde sevgi ve iyi niyet olmasına rağmen çatışmalar yine de yaşanabilir.
C) Sadece bir yüzyıl öncesine göre bile bugün yalana daha sık başvurulur oldu.
D) Aile fertleri olarak kendinizi sorgularsanız karşınızdakini değiştirmeye çalışmak yerine kendinizi değiştirmeyi denersiniz.

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri

7. Yazılışları ve okunuşları farklı olmasına rağmen aynı anlama gelen sözcüklere eş anlamlı sözcükler denir. “Yaşam” ve “hayat” sözcüklerini bu tür kelimelere örnek verebiliriz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi,

Ihlamlar çiçek açtığı zaman
Ben güneş gibi gireceğim her dar kapıdan
Kimseye uğramam ben sana uğramadan
Kavlime sadığım, sadığım sana
Takvim sorup hudut çizdirme bana
Ben sana çiçeklerle geleceğim

dizelerinde geçen altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

- A) sınır B) güvenilir
C) ensiz D) vakit

9. Ahmet, Betül, Mustafa ve Kenan bazı sözcükler ile ilgili aralarında konuşmuşlardır.

Ahmet: “Zengin” sözcüğünün eş anlamlısı “varlıklı” sözcüğüdür.

Betül: “Küçük” sözcüğünün zıt anlamlısı “büyük” sözcüğüdür.

Mustafa: “Bugün çok mutlu gözüküyor.” cümlesinde “mutlu” sözcüğünün yerine “neşeli” sözcüğü kullanılabilir.

Kenan: “Kibar” sözcüğünün zıt anlamlısı “kalın” sözcüğüdür.

Buna göre hangisinin verdiği bilgi yanlıştır?

- A) Ahmet B) Betül
C) Mustafa D) Kenan

8. I. ve III. sözcükler arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.

II. ve III. sözcükler arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilgilere göre düzenlenmiştir?

	I. sözcük	II. sözcük	III. sözcük
A)	Kalabalık	İssız	Tenha
B)	Dert	Mutsuzluk	Keder
C)	Hızlı	Yavaş	Çabuk
D)	Pahalı	Veresiye	Ucuz

10.

Tek kuruş kârım yoktu
hayatımdaki varlığından.
İnan zararına seviyordum
ben seni.

Atilla İlhan

Bu dizelerdeki sözcükler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) “Kâr” sözcüğü sestestir.
B) “Yok” sözcüğünün zıt anlamlısı “var”dır.
C) “Zarar” sözcüğünün zıt anlamlısı “fayda” sözcüğüdür.
D) “Ben” sestesh bir sözcüktür.

1. Aşağıdaki bulmacada yukarıdan aşağıya, soldan sağa bazı sözcüklere yer verilmiştir:

L	F	A	Y	D	A	P	A	Ş	B
T	K	I	E	K	K	Ö	T	Ü	N
S	E	B	A	T	O	H	Ğ	M	B
A	T	O	K	A	L	E	U	A	Ö
T	K	R	Ü	T	A	B	İ	A	T
A	İ	U	R	Ü	Y	Ö	R	Ş	N
K	R	Ç	İ	R	K	İ	N	L	Y

Buna göre,

- I. Kimsenin inkâr edemeyeceği kadar zor bir şey olan iyi kitap yazmak; sabır, sevgi ve iyi bir donanım ile yoğrulmuş olur.
- II. Pek çoğumuz güneş banyosu sonrası biraz hafif kızarıklık olduğumuzda kendimizi daha sağlıklı ve daha güzel hissediyoruz.
- III. Yaz aylarında özellikle doğada daha serbest hareket ettiğimiz için doğada yaşayan böcek ve hayvanlarla irtibatımız daha sık olmaktadır.
- IV. Kayakların kaymasının nedeni gerçekten altlarındaki ince su tabakası ise karın kolayca erimediği çok düşük sıcaklıklarda sürtünmenin artması gerekir.

numaralı cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin eş ya da zıt anlamına bulmacada yer verilmemiştir?

- A) zor B) güzel C) doğa D) neden

2. Kelebekler, âdeta büyüleyen kanatlarını düşmanlarından korunmak için kamufle amacı için kullanır. Kelebeklerin kamufle olmak için düşmanını taklit ettikleri ve 12 bin gözleri olduğu tespit edildi. Tat alma duyuları ayaklarında olan kelebeklerin, binlerce küçük gözden oluşan özel görme organına sahip olduğunu belirleyen uzmanlar, bu küçük göz sayısının bazı türlerde 17 bine çıktığını tespit etti. Kendi boylarının 3 katı kadar uzamak gibi şaşırtıcı özelliği olan ve çok sert olmayan bir dile sahip olan kelebeklerin, bunu çiçeklerin derinliklerindeki nektar ile su içmede kullandıkları görüldü.

	A	B	C	Ç	D	E	F	G
I.								
II.								
III.								
IV.								

Bu metindeki altı çizili sözcüklerin zıddı bulmacaya yazıldığında “Ç” sütununda aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A) TAÜÜ B) TÜAU C) TUÜA D) TAUÜ

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri

3. Anlamca birbirinin karşıtı olan sözcüklere “zıt anlamlı sözcükler” denir. Bir sözcüğün zıt anlamlısı cümle içindeki kullanımına göre değişebilir.

Örnek:

İçeri girebilirsin, kapı açık. (“Açmak” sözcüğünün zıddı “kapatmak” olur.)

Genellikle açık renk kıyafetleri tercih eder. (“Açmak” sözcüğünün zıddı “boğmak” olur.)

Buna göre aşağıdakilerden hangisi,

- Hafif bir rüzgâr tatlı tatlı esiyordu.
- Üretim maliyetleri artıkça satış fiyatları da artıyor.
- Kasadaki sağlam elmaları kenara ayırdık.
- Düğünde sade bir kıyafet giymişti.

numaralı cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden birinin zıt anlamlısı değildir?

- A) Ağır B) Gösterişli C) Tüketim D) Çürük

4. Anlamca birbirinin yerini tutabilen sözcüklere “eş anlamlı sözcükler” denir. Örneğin “imkân” ve “olanak” sözcükleri birbirinin yerine kullanılabilir.

Buna göre,

Elif, kütüphanede ders çalışırken çok dikkatli davranırdı. Kitapları titizlikle inceledi ve notlarını özenle yazdı. Bu sırada sessiz bir ortamda çalışmanın ne kadar verimli olduğunu fark etti. Bu dingin ortam, onun konsantre olmasını sağladı ve çalışmalarını daha etkin hâle getirdi. Elif, her zaman disiplinli ve düzenli olmanın önemini bilirdi, bu yüzden her zaman planlı hareket ederdi.

metninde aşağıda verilen sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı bulunmamaktadır?

- A) özenle B) sakın C) aktif D) program

5.

Sözcük	Eş Anlamlısı	Zıt Anlamlısı
Harp	Savaş	★
Nazik	■	Kaba
●	Yarar	Zarar

Bu tabloda sembollerle gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

	★	■	●
A)	Sulh	Mutlu	Fayda
B)	Barış	Kibar	Fayda
C)	Sevgi	Uyumlu	Kazanç
D)	Saldırı	Uyumlu	Kazanç

6. Yazılışları ve okunuşları aynı olmasına rağmen anlamları tamamen farklı olan sözcüklere “sesteş (eş sesli) sözcükler” denir.

Örnek:

Hafta sonu şehir dışındaki bir çiftlikte ata bindik. (Yüksek bir şeyin veya bir hayvanın üstüne çıkıp ayaklarını sallandırarak oturmak)

Bugün market alışverişinde bin lira harcadım. (Dokuz yüz doksan dokuzdan sonra gelen sayının adı)

Buna göre,

- Sağ cebinden çıkardığı bir plastik parçayı iki büküm edip kırdı.
- Kırlarda dolaşmaktan bu kadar keyif alacağımı düşünmemiştim.
- Karşıdan bize doğru kır saçlı bir adam yaklaşıyordu.

numaralı cümlelerin hangilerinde “Elindeki bardak yere düşünce büyük bir gürültü ile kırıldı.” cümlesindeki “kır” sözcüğünün eş seslisi kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

7. Cümleler:

- Şehrin iç kısımlarına doğru gidildikçe yeşilin azaldığını üzülerək gördük.
- Askeriyenin kapısında bekleyen er bize gülümseyerek selam verdi.
- Yaşadığı diz sakatlığından sonra uzun bir dönem sahalara dönemedi.
- Hayır kurumlarına yardımda bulunmak için elinden geleni yapıyordu.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslilerinin sözlük anlamı aşağıda verilmiştir.

- “Yok, öyle değil, olmaz” anlamlarında onama, inkâr bildiren bir söz
- Bir sıvıyı ağza alıp yutmak
- Erken
- Kaval, baldır ve uyluk kemiğinin birleştiği yer

Buna göre altı çizili sözcüklerden hangisinin eş seslisinin sözlük anlamı verilmemiştir?

- A) iç B) er C) diz D) hayır

1. İnsanlar vardır, insanlığın yüz akıdırlar. İçlerindeki ışığı gözlerinde taşır, yol gösterici birer fener gibi dolaşırlar aramızda. Onların görevi karanlık ruhları aydınlatmaktır. Bir kömür madeninde incecik elmas damarları varlıkları. Saf ve değerlidirler. Ama masumiyetleri aptallık değildir. İyi yürekli ve yumuşaktırlar ama kötülüğe taviz vermezler.

Bu metindeki “yol gösterici birer fener gibi” sözü ile anlatılmak istenen nedir?

- A) İnsanlara mutluluk vermek
B) Büyük bir öneme sahip olmak
C) Kötülüklerle karşı duyarlı olmak
D) Herkes tarafından çok seilmek

2. “En kötü karar, kararsızlıktan iyidir.” sözü çok doğrudur. Kararsızlık sana hem zaman hem enerji kaybettirir, bazen çok büyük sorunlarla karşılaşmana da yol açabilir. Bunu en açık şekilde hekimlerde görmek mümkündür. Bir hasta için ameliyat veya ilaç kullanımı konusunda hekimin bir karar vermesi gerekir. Hekim eğer burada karar veremezse tedaviye başlanamaz, hastalık ilerleyebilir ve çok ağır bedeller ödenebilir. Bu noktada hekimin beynindeki karar mekanizmasını doğru çalıştırılabilmesi, kararsızlıktan kurtulması çok önemlidir.

Bu metinde geçen “ağır bedeller ödemek” sözünün cümleye kattığı anlam aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Yaptığı yanlış yatırımlar yüzünden çok büyük paralar kaybetmişti.
B) Kendini kötü hissedince hemen hastaneye gitti ve gerekli incelemeler yapıldı.
C) Okul hayatına sayısal bölümden mi sözle bölümden mi devam etmesi gerektiğine bir türlü karar veremiyordu.
D) Bir işi bitirdiğinde hiç zaman kaybetmeden yeni bir işe başlamayı alışkanlık hâline getirmişti.

3. Anlatımı daha ilgi çekici hâle getirmek için kullanılan sözcük gruplarına “ikileme” denir. İkilemeler farklı yollarla oluşturulabilir. Örneğin “ileri geri” ikilemesi zıt anlamlı sözcüklerle oluşturulmuştur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde yer alan ikilemelerden hangisi zıt anlamlı sözcüklerle oluşturulmuştur?

- A) Ufak tefek sorunları büyüterek hayatı kendine zindan etmemelisin.
B) Adam apar topar çıktı ve otobüs terminaline gitmek için bir araç bulmaya çalıştı.
C) Güçlü kuvvetli bir adamdı ama konuşurken çok ürkek olurdu.
D) Hayat yolculuğunda düşe kalka bir yerlere gelmeyi başarmış bir insandı.

4. (I) Karar mekanizmasının doğru şekilde yerleşmesinde ailenin rolü de çok önemlidir. (II) Her şeyden önce ailede kararları annen, baban, sen ve kardeşlerin hep beraber vermelisiniz. (III) Eğer büyüklerin kararları tek başına vermekte ısrar ederler, “Çocuklar tek başına karar veremezler, onlar adına benim karar vermem gerekir.” derlerse sen ve kardeşlerin inisiyatifinizi kullanamaz, sorun çözme öğrenemez, bu yüzden de kendinizi yavaş yavaş baskı altına alınmış hissedersiniz. (IV) İdeal çocuk, anne-babası yanındaymış gibi kendini güvende; anne-babası uzaktaymış gibi kendini özgür hisseden çocuktur.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde ikileme kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

5. Osmanlı Dönemi’nde Enderun mekteplerinde çocuklar yeteneklerine göre yönlendirilir ve başarılı sonuçlar alınır. Sarayda mürebbiyeler, talebelerin yeteneklerini tespit ettikten sonra onları ilgili alanlara yönlendirir; böylece içlerinde Mimar Sinan’ın da bulunduğu çok başarılı, tarihe mal olmuş isimler yetişme imkânı bulurdu. Günümüzde yetenekleri dikkate alarak eğitime yönlendiren bu tür pilot uygulamalar da mevcuttur. Başarı ve mutluluğu yakalamak için meslek seçiminde güçlü ve zayıf yönlerini, ilgi alanlarını, yeteneklerini iyi değerlendirmeli ve doğru şekilde belirlemelisin. Bu aşamada en büyük yardımcılardan birisi çoklu zekâ olacaktır.

Bu metinde geçen “tarihe mal olmak” sözü ile anlatılmak istenen nedir?

- A) Tarihî bir olay olarak hatırlanıp unutulup gitmek
B) Bir kişinin, olayın veya eserin tarih boyunca unutulmaz hâle gelmesi
C) Tarih biliminin ilgi alanına giren bir konuya dönüşmek
D) İnsanlara ders verebilecek tarihî bir olaya dönüşmek

6. Mehmet, yıllardır çalıştığı şirketin kapısından son kez çıkarken içi hüznle doluydu. Patronuyla yaşadığı son tartışmadan sonra, masasına dönüp birkaç kişisel eşyasına göz ucu ile baktı. Arkadaşlarına veda etmeye bile gerek duymadı. Herkes onun ne kadar kırgın olduğunu biliyordu. Bir an duraksadı, derin bir nefes aldı ve kapıyı arkasından çekip kapattı. Ceketini alıp çıkmıştı, artık yeni bir başlangıcın zamanı gelmişti.

Bu metinde geçen “ceketini alıp çıkmak” sözü ile anlatılmak istenen nedir?

- A) Hiçbir şey almadan birlikteliği bitirmek
B) Çok kızgın bir biçimde ayrılmak
C) Aşırı derecede üzgün olmak
D) Bir daha dönmek üzere gitmek

Söz Öbekleri

7.

Doğadaki cansız varlıkların, hayvanların, makinelerin çıkardığı seslerin taklit edilmesiyle oluşan sözcüklere “yansıma” denir. Yansıma sözcükler, doğa taklidi sesler olduğu için işitme duyusu ile ilgilidir. Yansıma sözcükler mecaz anlamda kullanılırsa yansıma özelliğini kaybeder.

Buna göre,

- I. Kuruyan ağaç önce çatırdadı sonra büyük bir gürültü ile devrildi.
- II. Öğrencilerin gözlerindeki ışıltının kaybolmaması için çaballıyor.
- III. Nehir sularının şırıltısı insanın ruhunu dinlendiriyor.
- IV. Sıcaklardan dışarı çıkamayınca sıkıntıdan patladık.

numaralı cümlelerin hangisinde yansıma sözcüğe yer verilmemiştir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve IV	D) III ve IV

9.

Elif, yıllardır süren baskıcı bir iş ortamında çalışıyordu. Her gün aynı monotonluk, aynı kısıtlamalar ve aynı stres dolu toplantılar... Bir sabah aynada kendisine bakarken içindeki isyanı daha fazla bastıramadığını fark etti. Artık daha özgür olmak, kendi kararlarını verebilmek ve hayallerinin peşinden koşmak istiyordu. O gün iş yerinde patronunun eleştirilerine aldırış etmeden kararını verdi: “Zincirlerinden kurtulacaktı.”

Bu metinde geçen “zincirlerinden kurtulmak” sözü ile anlatılmak istenen aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Uzun ve zorlu çalışmaların ardından kendine güvenenlerin güvenini boşa çıkarmadı.
- B) Hayallerine kavuşabilmek için önündeki bazı sorunları çözmesi gerekiyordu.
- C) Kişiliğini yönetmek isteyenlere savaş açmış ve artık kendi olmaya karar vermişti.
- D) Kalabalık ortamlardan sıkıldığı için daha çok kenar mahallelerde yaşamayı tercih ediyordu.

8.

Hayata olumlu bakan kişiler duygusal zekâlarını daha çok geliştirebilirler ve mutlulukla huzuru buluşturmayı başarabilirler. Hedefinin olması kendi kendini harekete geçirebilmenin en önemli gerekçesidir. Gelecek projesi olan yaşam emellerine sahip isen ümitlerini canlı tutmayı başarabilirsin.

Bu metinde geçen “ümitlerini canlı tutmak” sözü ile anlatılmak istenen nedir?

- A) Gelecekle ilgili olumlu düşüncelere sahip olmak
- B) Zorluklar karşısında pes etmemek
- C) Hedef belirlerken gerçekçi olmak
- D) Mutlu olmak için gerekli şartları sağlamak

10.

Annemin ve dayımın kitap tutkusu bana da bulaştığından okumayı seviyordu. Başyazarı Attila İlhan olan gazetenin, Selim İleri yönetiminde her gün yayınlanan bir sanat sayfası vardı. Bu sayfada dönemin önemli edebiyat isimleri de yazıyordu. Selim İleri de “Ortalık” adını verdiği köşesinde her gün kültür, sanat, edebiyat dünyasının nabzını tutan yazılar kaleme alıyordu.

Bu metinde geçen “nabzını tutmak” sözü ile anlatılmak istenen nedir?

- A) Bir alanla ilgili gelişmeleri yakından takip etmek
- B) Bir şeye tutku ile bağlanmak
- C) Düşünce, niyet ve eğilimi anlamak için yapılan ön araştırma
- D) Yaşamayı için elinden geleni yapmak

1.

Seni pamuklara sarmalar sararım
Ne bedel isterim ne hesap sorarım
Ne sitemle güzel kalbini yorarım
Sakınma tatlı dillerini

Bu dizelerde geçen “pamuklara sarmalar sararım” sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Sevilen bir kişi ya da varlığa zarar gelmemesi için elinden geleni yapmak
- B) Mümkün olduğu kadar çok özen göstermek
- C) Zarar görmesine engel olacak tedbirleri almak
- D) Olayları akışına bırakarak sonucu gözlemlemek

2.

Roger ve Diana kardeşler ve kuzenleri “Meraklı” için tatil, her ne kadar ders çalışmak zorunda olsalar da yeni maceralara yelken açmak demektir. Barney isminde yeni bir arkadaş edinen üçlü, çok yakınlarda keşfedilecek terk edilmiş bir ev olduğunu öğrenerek çok mutlu olmuştu. Ama Barney ortadan kaybolunca diğerleri özel öğretmenlerinin davranışlarındaki değişiklikten endişe duymaya başladılar.

Bu metindeki “yeni maceralara yelken açmak” sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biten, geride bırakılan kişi, nesne ya da olayın ardından yenisini elde etmeye yönelik niyetin belirtilmesi
- B) Uzak yerlere seyahat etme isteği
- C) İlginç ve farklı deneyimler yaşamak için geçmişini tamamen silmek
- D) Birlikte hareket etmek için ortak karar verme becerisi geliştirmek

3. Aşağıdaki tabloda ikilemelerin oluşumları ve ikilemeler ile ilgili örneklere yer verilmiştir:

	Oluşumuna göre ikilemeler	Örnekler
I.	Aynı sözcüğün tekrarı ile oluşanlar	Yavaş yavaş, ağır ağır
II.	Zıt anlamlı sözcüklerin ile oluşanlar	İleri geri, az çok
III.	Biri anlamlı biri anlamsız sözcükler ile oluşanlar	Güçlü kuvvetli, ufak tefek
IV.	Yansıma sözcüklerden oluşanlar	Horul horul, tıkr tıkr
V.	Her ikisi de anlamsız sözcüklerden oluşanlar	İvır zıvır, eğri bögür

Buna göre tablonun numaralanmış satırlarının hangisinde oluşumuna göre ikilemeler ile ilgili yanlış örnek verilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve V
- D) IV ve V